

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(766)

74. posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej
w dniu 13 maja 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 38)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zbyszko Piwoński)

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Przysłuchiwałem się trochę państwa dyskusji. Uznałem, że im szybciej zakończycie negocjacje, tym nasza debata będzie krótsza.

Otwieram kolejne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Zgodnie z porządkiem obrad dzisiejszego posiedzenia, w pierwszej kolejności zajmiemy się rozpatrzeniem ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Chodzi w tym przypadku właściwie o trzy dokumenty, to znaczy akty urodzenia, małżeństwa i zgonu. Muszę zaznaczyć, że nie są one równie głęboko nowelizowane, niemniej jednak ta ustawa dotyczy tych trzech wymienionych przeze mnie dokumentów.

Kto z państwa zechciałby nam zaprezentować tę ustawę?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dorota Kraśnicka: Może ja spróbuję ją zaprezentować.)

Proszę bardzo.

Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dorota Kraśnicka:

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Przedstawiony projekt nowelizacji ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego ma na celu przede wszystkim precyzyjniejsze uregulowanie spraw związanych ze zgłoszeniem urodzenia dziecka, a także prawne określenie wzoru formularza informującego o urodzeniach dzieci, funkcjonującego w praktyce i rejestrowanego przez urzędy stanu cywilnego. Uregulowanie ustawowe tej materii jest również konieczne ze względu na przetwarzanie danych osobowych, które są zawarte w zgłoszeniu urodzenia dziecka i zaświadczeniu urodzenia dziecka. To jest jeden cel.

Drugi cel to zrównanie praw wszystkich obywateli w zakresie kosztów ponoszonych w związku z zawarciem małżeństwa konkordatowego i niekonkordatowego. Chodzi nam konkretnie o zwolnienie z opłat za wnioski i zaświadczenie, które nupturienti otrzymują z urzędu stanu cywilnego.

Następna kwestia jest natury formalnej. W art.40 ust. 1 chcemy zastąpić wyraz „zaświadczenie” sformułowaniem „pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka”, bo tak wła-

ściwie nazywa się ten dokument. Ta zmiana podyktowana jest koniecznością ujednoczenia tego przepisu z obowiązującą treścią art. 19 ust. 1 zmienianej ustawy. Mówi się w nim jedynie o obowiązku zgłaszania przez niektóre podmioty urodzenia i zgonu na pśmie oraz zmierza do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych zapisów obu przepisów.

Proponuje się także rozszerzenie art. 40 o ust. 3, który określałby, jakie informacje powinno zawierać pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka. Należy zaznaczyć, że wymienione w tym przepisie informacje są określone w odniesieniu do obecnie funkcjonującego zgłoszenia urodzenia dziecka. Dane dotyczące wykształcenia oraz źródeł utrzymania rodziców znajdują się w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka w części wypełnianej przez urzędy stanu cywilnego dla celów GUS. Po prostu obowiązek przekazywania tych informacji na rzecz statystyki publicznej w celach badawczych i naukowych ciąży na urzędach stanu cywilnego.

W art. 40 ust. 3 proponujemy katalog, który nie jest jednak wyczerpujący. Pełne zestawienie danych i ich doprecyzowanie znajdzie się w rozporządzeniu ministra zdrowia wydawanym we współpracy z ministrem spraw wewnętrznych i administracji w taki sposób, aby to wszystko było należycie doprecyzowane.

Proponujemy jeszcze w art. 40 dodać ust. 4, który zawierałby upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, do określenia w drodze rozporządzenia formularza pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka.

Proponujemy również zmianę w art. 66 ust. 1, precyzując, że do sporządzenia aktu zgonu dziecka potrzebna jest tylko karta zgonu tego dziecka. Skutkować to będzie zmianą procedury związanej ze sporządzeniem karty zgonu dla dziecka, które urodziło się żywe. W takich przypadkach zapewne zostanie sporządzony akt urodzenia dziecka na podstawie tylko zgłoszenia urodzenia dziecka.

Nowelizujemy również art. 54, który zmierza do zrównania praw obywateli w zakresie ponoszonych kosztów związanych z zawarciem małżeństwa. Równość obywateli wobec prawa jest jedną z naczelných zasad konstytucyjnych.

To wszystko. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Czy pan minister chciałby coś jeszcze dodać do wypowiedzi pani dyrektor?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Leszek Cieciewicz*: Nie, dziękuję bardzo.)

Dziękuję.

Jak już wcześniej wspomniałem, państwo dyskutowaliście zawzięcie między sobą, więc domyślam się, że już w międzyczasie zdążyliście przedyskutować te swoje opinie.

Pani Mecenasa, proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Renata Bronowska:

Doszliśmy do pewnych uzgodnień. Postaram się państwu przedstawić główne zastrzeżenia Biura Legislacyjnego związane z omawianą dzisiaj ustawą.

Na początek może przedstawię tę najistotniejszą wątpliwość. Dotyczy ona nowej treści przepisu art. 40 ust. 1. Zgodnie z nowym jego brzmieniem akt urodzenia dziecka będzie sporządzany na podstawie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka wystawionego przez lekarza, położną albo zakład opieki zdrowotnej. Dotychczas ustawa przewidywała sporządzanie takiego aktu urodzenia na podstawie zaświadczenia wystawionego przez właściwe podmioty. Jest o tym mowa w uzasadnieniu, o czym zresztą przed chwilą mówiła pani dyrektor. Chodzi o tę zmianę wyrazu „zaświadczenie” na sformułowanie „pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka”. Ta zmiana jest podyktowana koniecznością dostosowania nazewnictwa, które obowiązuje w całej ustawie, między innymi doprecyzowania terminologii, o której mowa w art. 19 ust. 2. Przepis ten wskazuje właśnie, jakie organy zobowiązane są do pisemnego zgłoszenia urodzenia i zgonu dziecka. Pozwolę sobie przywołać ten przepis, abyście państwo dokładnie wiedzieli, o czym mówię. Otóż art. 19 ust. 2 stanowi, że organy państwa, szpitale i inne zakłady oraz lekarze i położne dokonują zgłoszenia urodzenia i zgonu dziecka na piśmie. Tym samym nowelizacja wiąże skutki prawne w postaci sporządzenia aktu urodzenia jedynie ze zgłoszeniem dokonanym pisemnie przez lekarza, położną lub zakład opieki zdrowotnej, bo te podmioty, zgodnie z art. 39, są zobowiązane do zgłoszenia aktu urodzenia.

Pragnęłabym jednak zaznaczyć, że art. 19 ust. 1 wprowadza ogólną regułę, zgodnie z którą zgłoszenia urodzenia i zgonu można dokonać również ustnie. Interpretując ten przepis w świetle art. 39, który wskazuje podmioty zobowiązane do zgłoszenia faktu urodzenia, należy uznać, iż takiego ustnego zgłoszenia mogą dokonać: ojciec dziecka, osoba obecna przy porodzie inna niż lekarz lub położna, ewentualnie matka dziecka, jeżeli jej stan zdrowia na to pozwala. Oczywiście niezależnie od treści art. 39 ust. 1 zapis ust. 2 tego artykułu mówi o tym, że jeżeli dziecko narodziło się w zakładzie opieki zdrowotnej, zgodnie z nową terminologią przyjętą w ustawie, to takiego zgłoszenia musi również dokonać zakład opieki zdrowotnej.

Pragnęłabym jeszcze zaznaczyć, że art. 39 ust. 1 mówi, że zgłoszenia dokonuje się w pewnej kolejności, to znaczy zgłoszenie faktu urodzenia przez podmiot wymieniony w pierwszej kolejności zwalnia z tego obowiązku pozostałe podmioty. A więc zgłoszenie urodzenia dziecka przez jego ojca, który jest wymieniony jako pierwszy, automatycznie zwalnia z tego obowiązku lekarza, położną, inną osobę obecną przy porodzie, jak również matkę dziecka. Takie brzmienie art. 39 w świetle nowego brzmienia art. 40 ust. 1 rodzi wątpliwość co do tego, czy nie zaistniała tutaj pewna luka prawna. Może się bowiem zdarzyć sytuacja, w której zgłoszenia urodzenia dziecka dokona ojciec dziecka jako pierwszy w kolejności do tego zobowiązany, ale dziecko nie zostanie urodzone w zakładzie opieki zdrowotnej, więc wtedy nie będzie na nim spoczywał obowiązek zgłoszenia urodzenia. Ojciec dziecka jest uprawniony do dokonania zgłoszenia ustnie, tym samym nie będzie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka. Wtedy pojawia się pytanie, na podstawie czego zostanie sporządzony akt urodzenia...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No właśnie, ale to jest ta luka prawna, którą może należałoby ewentualnie uregulować. To jest zasadnicza wątpliwość, którą zgłaszałyby Biuro Legislacyjne. Pozostałe mają charakter doprecyzowującej ustawę.

Kolejna nasza uwaga dotyczy art. 1 zmiana pierwsza, a więc dodanego ust. 2a w art. 12 ustawy nowelizowanej. Jest w nim mowa o zwolnieniu z obowiązku uiszczenia opłaty w przypadku wydania zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności

wyłączających zawarcie małżeństwa oraz wniosku o wydanie takiego zaświadczenia. Z uzasadnienia wynika, że chodzi o zwolnienie z opłaty skarbowej. Ewentualnie więc należałoby wyraźnie doprecyzować tę kwestię.

Kolejna uwaga wiąże się z terminologią przyjętą w ustawie z owym zastąpieniem pojęć „szpital”, „zakład”, „inny zakład”, „zakład służby zdrowia” pojęciem „zakład opieki zdrowotnej”. Należałoby konsekwentnie wprowadzić tę terminologię również do art. 19 ust. 2 i art. 41 ust. 2.

Ostatnia uwaga dotyczy art. 1 zmiana trzecia odnoszącego się do dodanego ust. 4 w art. 40, w którym posłużono się pojęciem „Urząd Stanu Cywilnego” pisanym wielkimi literami. Przy czym należy zaznaczyć, że nie jest to nazwa własna jakiegoś konkretnego urzędu stanu cywilnego, lecz wszystkich instytucji wykonujących zadania przewidziane tą ustawą. Należałoby po prostu te wyrazy napisać małą literą.

To są wszystkie uwagi ze strony Biura Legislacyjnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Może jest to pisane wielką literą przez szczególny szacunek dla tej instytucji.

Czy ktoś z państwa chciałby się odnieść do tych opinii?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Andrzej Rudlicki: Chciałbym zgłosić jeszcze jedną poprawkę.)

(Głos z sali: Do art. 39?)

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Andrzej Rudlicki: Czy mogę?)

Proszę bardzo.

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Andrzej Rudlicki:

Andrzej Rudlicki, zastępca dyrektora Departamentu Prawnego w MSWiA.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Zgadzamy się ze wszystkim uwagami, które przedstawiła pani mecenas, z jednym zastrzeżeniem. W pisemnej opinii do tej ustawy pani mecenas przedstawiła trzy warianty rozwiązania tego pierwszego problemu. Opowiadalibyśmy się zdecydowanie za pierwszym wariantem z drobną autopoprawką uzgodnioną z panią mecenas. Chodzi nam o to, żeby w art. 39 ust. 1 pkt 1 było zapisane nie „ojciec dziecka lub matka”, lecz „ojciec dziecka albo matka”. Chciałbym zgłosić jeszcze jedną sugestię, której nie zdążyłem uzgodnić, a która mi się nasunęła, kiedy pan przewodniczący rozpoczął posiedzenie. Chodzi o to, żeby taki sam spójnik był w art. 39 ust. 1 pkt 2: nie „lekarz lub położna”, lecz konsekwentnie „lekarz albo położna”. I tylko tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów ma jakieś pytania?

Pan senator Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Swoje pytanie chciałbym skierować pod adresem przedstawicieli rządu. W pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka zawarto kilka danych. Poza tym ma być wydane stosowne rozporządzenie przez ministra w tej sprawie. Jest między innymi pkt 8, w którym wymienia się charakterystykę porodu. Te wszystkie dokumenty zostają w urzędzie stanu cywilnego. Różne mogą być sytuacje życiowe i nie wiem, czy te dane są chronione tajemnicą. Co w tym przypadku rozumie się przez pojęcie „charakterystyka porodu”?

Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dorota Kraśnicka:

Może ja, jako kobieta, odpowiem na to pytanie.

(Senator Mieczysław Janowski: Ja mówię również jako ojciec czworga dzieci.)

Panie Senatorze, przede wszystkim jest to poprawka wprowadzona w celu udostępniania tych informacji dla celów naukowych. Takie ogólne dane mogą być udostępniane, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, dla celów naukowych. To nie będzie informacja, że to dotyczy Kowalskiej. Nie będzie wskazana konkretnie osoba.

(Przewodniczący Zbyszko Piwoński: Ale zapisana będzie Kowalska.)

Tak, ale udostępniane będą ogólne dane...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Na tym właśnie polega ochrona tych danych. To jest charakterystyka porodu z punktu widzenia czysto medycznego: który to jest poród, jaki to jest poród, czy skomplikowany, czy nie, parametry urodzonego dziecka, czyli wzrost, waga etc.

Uprowadzając może pana pytanie, chciałabym powiedzieć, że te dane, które tam zostały określone na temat wykształcenia rodziców, źródeł pochodzenia dochodów, są podawane dla celów demograficznych. To nie będą dane dotyczące jednej osoby, tylko ogólne.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Przewodniczący, moja intencja jest taka, żeby zawarte w tych dokumentach być może jakieś negatywne informacje nie ciągnęły się za tym dzieckiem potem przez całe życie. Chodzi o to, żeby było pełne zabezpieczenie.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dorota Kraśnicka: To z całą pewnością gwarantuje ochrona uwzględniona w ustawie o ochronie danych osobowych.)

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś uwagi?

Proszę bardzo, senator Spsychalski.

Senator Andrzej Spsychalski:

Dla zaspokojenia ciekawości chciałbym zapytać, czym kierowano się, wprowadzając zasadę nieodpłatnego wydawania tych zaświadczeń w art. 12 ust. 2a?

Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dorota Kraśnicka:

Kierowano się zasadą art. 51 konstytucji, która traktuje jednakowo wszystkich obywateli. To zależy od formy zawierania małżeństwa: konkordatowego bądź podwójnego, czyli świeckiego i kościelnego. Panie Senatorze, różnica polega na tym, że gdybyśmy zliczyli wszystkie opłaty ponoszone w przypadku zawarcia takiego niekonkordatowego małżeństwa, to zobaczylibyśmy, że nupturienci, którzy zawierali małżeństwo konkordatowe, płacili o 84 zł więcej. Budziło to zrozumiałe protesty. Wychodząc temu naprzeciw, po prostu spróbowaliśmy to jakoś rozwiązać.

Nie wiem, Panie Senatorze, czy ta moja odpowiedź panu wystarczy. Dziękuję.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę chętnych.

W takim razie może zwrócę się z prośbą do pani mecenas o to, żebyśmy teraz po kolei jeszcze raz przypomnieli sobie te zgłoszone uwagi. Tym razem już kolejno nad każdą z nich się pochylimy. Jeżeli przechodzę już do sformułowania wniosków czy poprawek, to tym samym kończę dyskusję w tej sprawie.

Czy chcielibyście państwo zgłosić jeszcze jakiś wniosek czy wyrazić opinię? Nie widzę zgłoszeń.

Proszę bardzo, Pani Mecenas.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, może przedstawię propozycje poprawek według kolejności artykułów, do których zostały one zgłoszone.

Propozycja poprawki odnosząca się do art. 1 zmiana pierwsza. Poprawka otrzymałaby następujące brzmienie: w art. 1 w pkt 1, w ust. 2a, wyrazy „wolne od opłat” zastępuje się wyrazami „zwolnione z opłaty skarbowej”.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Jest to poprawka doprecyzowująca. Czy budzi ona jakieś wątpliwości?

Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dorota Kraśnicka:

Nie budzi wątpliwości strony rządowej. Akceptujemy tę poprawkę.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Zgłaszamy to zatem jako poprawkę.

Kto jest za jej przyjęciem? (6)
Dziękuję. Jednogłośnie za.
Proszę o zaprezentowanie następnej poprawki.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:

Kolejna poprawka to te trzy warianty, które państwo macie w opinii. Przed chwilą...
(Przewodniczący Zbyszko Piwoński: Pan dyrektor opowiedział się za przyjęciem wariantu pierwszego tej poprawki.)

Pan dyrektor opowiedział się za przyjęciem wariantu pierwszego tej poprawki: w pktcie 1 w art. 39 ust. 1 po wyrazach „ojciec dziecka” będzie wyraz „albo” zamiast wyrazu „lub” i w pktcie 2 ta sama zmiana spójnika po wyrazie „lekarz”. Oczywiście nie zgłaszam zastrzeżeń w tym zakresie.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Czy mielibyście państwo jakieś uwagi? Nie widzę zgłoszeń.
Zgłaszam zatem tę poprawkę i poddaję ją pod głosowanie.
Kto jest za jej przyjęciem? (6)
Dziękuję. Jednogłośnie za.
Bardzo proszę o zaprezentowanie następnej poprawki.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:

Kolejna poprawka dotyczy zmiany w zakresie art. 19 ust. 2 ustawy nowelizowanej. Polegałaby ona na dodaniu w art. 1 po zmianie pierwszej lit. a, nadającej art. 19 ust. 2 brzmienie: „Zgłoszenia urodzenia lub zgonu na piśmie dokonują odpowiednie organy państwowe, zakłady opieki zdrowotnej i inne zakłady oraz lekarze i położne”.

Zastępca Dyrektora Departamentu Rejestrów Państwowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dorota Kraśnicka:

Zgadzamy się na tę poprawkę.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Nie ma uwag, więc zgłaszam to jako poprawkę.
Kto jest za jej przyjęciem? (6)
Dziękuję. Jednogłośnie za.
Proszę o zaprezentowanie następnej poprawki.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:

Zostały jeszcze dwie poprawki. Kolejna poprawka dotyczy również dodania w art. 1 po zmianie trzeciej zmiany trzeciej lit. a. Zgodnie z nią art. 41 ust. 1 otrzymuje

brzmienie: „Osoba zgłaszająca urodzenie dziecka, którego rodzice pozostają w związku małżeńskim, przedstawia odpis skrócony aktu małżeństwa; obowiązek ten nie dotyczy zakładu opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 39 ust. 2”.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Nie ma uwag. Zgłaszam to zatem jako poprawkę.

Kto jest za jej przyjęciem? (6)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Proszę o przedstawienie już ostatniej poprawki.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Renata Bronowska:

Ostatnia poprawka dotyczy art. 1 zmiana trzecia. Zgodnie z nią w art. 40 ust. 4 wyrazy „Urząd Stanu Cywilnego” pisane wielką literą zastępuje się wyrazami „urząd stanu cywilnego” pisane małą literą.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Nie ma uwag. Zgłaszam zatem to jako poprawkę.

Kto jest za jej przyjęciem?

Dziękuję. Jednogłośnie za. (6)

Tym samym przyjęliśmy poprawki do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

(*Senator Mieczysław Janowski*: Panie Przewodniczący, mam jeszcze pytanie.)

Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Janowski:

W kontekście sformułowania „organy państwowe”, czy organy samorządu terytorialnego rozumiemy też jako organy państwowe w tym znaczeniu?

(*Głos z sali*: Tak.)

Niektórzy miewają czasami wątpliwości w tym zakresie.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Przechodzimy do ostatniego głosowania w sprawie tej ustawy.

Kto jest za przyjęciem całej ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? (6)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Pozostało nam wybranie senatora sprawozdawcy tej ustawy. Czy ktoś z państwa senatorów deklaruje chęć zostania sprawozdawcą do tej ustawy?

Wcześniej myślałem o pani Koszadzie, ale obdarzyliśmy już panią senator poprzednio obowiązkiem.

Pani Senator?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję. Sprawozdawcą ustawy na posiedzeniu plenarnym będzie pani senator Koszada.

Na tym skończyliśmy rozpatrywanie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Przewidywaliśmy, że właśnie w takim czasie powinniśmy skończyć rozpatrywanie tej ustawy, bo ona nie budziła między nami żadnych wątpliwości.

Dziękuję państwu za udział w posiedzeniu.

Ta ustawa będzie rozpatrywana 28 i 29 maja na plenarnym posiedzeniu Senatu. Widać, że stosunkowo wcześniej rozpatrujemy ustawy.

Dziękuję pani minister, dziękuję państwu.

Jeszcze chwileczkę poczekamy. Zaraz przyjdzie pani...

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Przechodzimy do drugiego punktu porządku obrad dzisiejszego posiedzenia komisji: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Tak się jakoś złożyło, że za sprawą tej ustawy będzie nowelizowanych kilka ustaw. Witam przybyłych gości. Kto z państwa przedstawi nam ten dokument? Przepraszam bardzo, uchybiłem jednemu z naszych gości.

Pani Poseł, mamy taki obyczaj, że najpierw witamy gości.

(Poseł Elżbieta Romero: Poseł Elżbieta Romero.)

Usprawiedliwiam siebie, że złamaniem tego obyczaju uchybiłem pani, bo powinienem panią powitać i poprosić jako pierwszą o zabranie głosu.

Poseł Elżbieta Romero:

Panie i Panowie Senatorowie!

Przeczytałam w tym czasie opinię Biura Legislacyjnego. Bardzo pięknie to wszystko zostało przez nich napisane, tak jak jest w istocie. Pragnęłabym jednak nadmienić, że to jest tak zwana mała nowelizacja. W swoich zapędach zgłosiliśmy jako Sejm siedem poprawek. W konsekwencji nie wszystkie przyjęliśmy. Odkładając trudniejsze sprawy do czasu, aż zespół, który został powołany przez ministerstwo, nie dojdzie w tej sprawie do konsensusu. Jeśli chodzi o tę ustawę, to wiele jest w niej kontrowersji.

Jest to trudna ustawa. Ma ona zarówno chronić prawa lokatorów, jak i właścicieli. Wiele kontrowersji wzbudziła ona chociażby w 2001 r. Teraz naprawiamy błąd właśnie z tego czasu, który wytknął nam Trybunał Konstytucyjny. Zresztą ten błąd został dość szybko zauważony. W drugiej części opisu tejże ustawy przez Biuro Legislacyjne zostało to bardzo ładnie napisane, a ta zmiana art.5 jest oczekiwana, szczególnie przez właścicieli, a także przez służby skarbowe. Pragnęłabym nadmienić, że pewna liberalizacja dotyczy umów najmu. Chodzi o to, że te umowy najmu w zasobach innych mieszkaniowych niż komunalne mogą być teraz zawierane również na czas krótszy niż trzy lata. Przy obowiązywaniu tego starego zapisu były zgła-

szane sprawy, że ci, którzy posiadają mieszkania, wynajmują je bez zawierania umów, a więc również nie odprowadzają stosownych podatków. Ten zapis ma zmienić obecny stan rzeczy. To jest mała nowelizacja i oczekujemy na tę większą. Sądzę, że wtedy nie będzie to takie proste i łatwe oraz że będzie więcej uwag i możliwości zmiany. Dziękuję.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Teraz z kolei zwróciłbym się do przedstawicieli Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast o zabranie głosu w sprawie tej ustawy.

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Mieszkaniowej
w Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast
Zdzisław Żydak:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym potwierdzić to, o czym powiedziała pani poseł. Dzisiaj właśnie od godziny 10.30 pracował w Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast zespół roboczy złożony z przedstawicieli lokatorów, właścicieli i zarządców nieruchomości. To było około dwudziestu osób, więc nie będę ich wymieniał. Przed nami jeszcze ze dwa spotkania, które mamy nadzieję zaowocują tym, że w czerwcu wynegocjowany projekt dużo większych zmian skierujemy do uzgodnień międzyresortowych. Te siedem poprawek, które zostały zgłoszone, są przedmiotem prac zespołu. Jeśli chodzi o godzenie stron lokatorów i właścicieli, jak któraś z gazet napisała, jest to godzenie wody z ogniem. Rzeczywiście chodzi w tej sprawie o zachowanie równowagi, ale i tak obydwie strony nie będą zadowolone z ostatecznego efektu. Chodzi jednak o to, żeby to niezadowolone było jak najmniej.

Chciałbym potwierdzić, że ta duża nowelizacja, jeżeli Rada Ministrów się przychyli, będzie pod koniec czerwca mogła już trafić do Sejmu i wtedy zostałyby podjęte nad nią prace. Ta mała nowela eliminuje najważniejsze, niebudzące wątpliwości dziś kwestie. Następną nowelizacją będzie rzeczywiście trudniejsza. Dziękuję bardzo.

(Przewodniczący Zbyszko Piwoński: Wspomniał pan o tym godzeniu wody z ogniem. Pamiętam poprzednie nasze procedowanie nad tą ustawą i wtedy to faktycznie wyglądało na to, jakbyśmy mieli do czynienia z wodą i ogniem.)

Na tym polega właśnie to inne podejście, że w tej chwili zaczęliśmy od konsultacji społecznych i staramy się jak najwięcej...

(Przewodniczący Zbyszko Piwoński: Wtedy te konsultacje były w trakcie i odbywały się dopiero w parlamencie.)

W trakcie. Niestety, nam to sprawia trudności. Mamy trzecie spotkanie, pierwsze z premierem Polem, potem u nas. Chcemy jak najwięcej tej wody i ognia zmienić w parę, żeby potem to już było trochę ostudzone.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję w imieniu parlamentu, bo to później ułatwia nam pracę.

(Dyrektor Departamentu Infrastruktury Mieszkaniowej w Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast Zdzisław Żydak: Mam nadzieję, że tak się to skończy.)

Teraz poprosimy o zabranie głosu panią mecenas, która została tak ładnie skomplementowana.

Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:

Dziękuję bardzo.

Nie mam uwag legislacyjnych do ustawy.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Po takiej opinii trudno było oczekiwać czegoś innego. Dziękuję.

Czy są jakieś ewentualnie uwagi, biorąc pod uwagę fakt i charakter epizodyczny tej nowelizacji? Przepraszam za ten zwrot, bo to dotyczy właśnie jednej ustawy. Tak się dzisiaj składa, że próbujemy dzisiaj naprawiać – tak samo było w przypadku ustawy o ogrodach działkowych – działania, które już poprzednim razem były przez nas naprawiane...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No właśnie, a to, o czym wcześniej mówiłem, już raczej – musimy złożyć samokrytykę – nas dotyczy.

Czy są jakieś pytania, uwagi?

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Spychalski:

Panie Przewodniczący, chciałbym powiedzieć, że ta nowelizacja ma charakter epizodyczny. Potrzeba uregulowania pewnych kwestii za jej pomocą wynikała z oczekiwań społecznych i wydaje się, że ta nowelizacja jest niezwykle poprawna legislacyjnie, powinniśmy zatem przejść do głosowania i przyjąć tę ustawę. Dziękuję.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Rozumiem, że jest to wniosek pana senatora?

(Senator Andrzej Spychalski: Tak.)

Czy jakieś inne uwagi, pytania?

Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Janowski:

Chciałbym postawić pytanie pod adresem rządu. Mowa jest tutaj o lokalach socjalnych. One wcześniej w ustawie były zapisane w rozdziale 4. Czy w tej chwili została sprecyzowana jakaś definicja lokalu socjalnego? Jak państwo to rozumiecie, czy tak jak w ustawie, czy są jakieś inne podejścia do tej kwestii, bo mamy uprawnienie do lokalu socjalnego w tych warunkach?

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Mieszaniowej
w Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast
Zdzisław Żydak:

Ustawa o ochronie praw lokatorów definiuje pojęcie lokalu socjalnego w art. 2 w tak zwanym słowniczku. Należy przez to rozumieć lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m², a w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego – 10 m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie. Lokale socjalne zapewnia gmina i wyznacza je we własnym zasobie. Czynsz za taki lokal nie może przekraczać połowy najniższego czynszu w gminnym zasobie.

Przewodniczący Zbyszko Piwoński:

Dziękuję.

Czy jeszcze jest jakaś wątpliwość, uwaga, wniosek, propozycja? Nie ma. Dziękuję.

Rozumiem, że czeka nas większa praca, o czym obydwój państwo mówiliście, a nad czym w tej chwili pracuje Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast. Wtedy będziemy chcieli się do tego odwołać. Dzisiaj nawet nie korzystaliśmy z pomocy ani nie odwoływaliśmy się do opinii gremiów samorządowych, bo najczęściej tak czynimy, ale tym razem potraktowaliśmy to jako taki niewielki epizod całej sprawy.

Jeśli nie ma uwag, to wniosek pana senatora Spsychalskiego poddamy pod głosowanie.

Kto jest za jego przyjęciem? (5)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Już wcześniej sygnalizowałem, że zwracam się do pana senatora Matuszaka o przyjęcie na siebie obowiązku sprawozdawcy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest, bo to trudno przewidzieć.

Serdecznie dziękuję naszym gościom. Chciałbym jeszcze zwrócić się do pana Jędrzejewskiego. Umawiałem się z panem ministrem Szczepańskim, że umówimy się jednak z panem na krótką rozmowę po zakończeniu posiedzenia, więc bardzo proszę bym pana, żeby pan pozostał na chwilę.

Dziękuję. Kończymy na tym posiedzenie.

Aha, przepraszam mam jeszcze kilka zdań do członków komisji. Będziemy kontynuowali pracę jutro, z tym że trzeba przewidywać takie dwie możliwości. Mamy uzgodniony termin na godzinę 14, o ile skończy się posiedzenie Senatu ...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam, ale nawet nasza dzisiejsza dyskusja nie zapowiadała, że to będzie trwało tak króciutko. W związku z tym istnieje drugi wariant, że może to być o godzinie 16, z tym że wówczas zrobilibyśmy to już od razu wspólnie z Komisją Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego. Dlatego że akurat oni mają uzgodniony taki termin. My mamy godzinę 14, a oni godzinę 16. Wpisani goście będą obecni. Może więc być tak lub inaczej. Jutro też chciałbym, żeby po zakończeniu omawiania tej ustawy, niezależnie o której to będzie godzinie, jeszcze chwilę poświęcić na sprawy organizacyjne. Mamy jeszcze zaplanowane wyjazdowe posiedzenie komisji. Tym razem gospodarzem będzie senator Zychowicz...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A to się akurat dobrze składa. Adwersarze. Poprzednio pan senator Spychalski z tego małego miasteczka...

(Senator Andrzej Spychalski: Ale potwierdziłem, że będę w tej metropolii.)

W tej metropolii szczecińskiej.

To wyjazdowe posiedzenie jest planowane na pierwsze dni...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

16 i 17 czerwca?

(Głos z sali: To jest poniedziałek i wtorek.)

Z jednym dniem wyjazdu za granicę. Ale to sobie szczegółowo jeszcze omówimy jutro. Poinformuję jutro jeszcze o kilku innych bieżących pracach komisji. 15 maja będziemy mieli wolne, bo jutro skończymy już wszystko omawiać.

(Głos z sali: Czy możemy przyjąć, że jeżeli zaczniemy posiedzenie o godzinie 14, to skończymy je o godzinie 16.)

Tak planowaliśmy: od godziny 14 do 16.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, z tym że tam trzeba z góry założyć, że to będzie dość długa rozmowa. A poza tym mamy jeszcze do dokończenia rozpatrywanie ustawy o ogrodach działkowych, co jutro spróbujemy zrobić. Chciałbym wyjaśnić sobie tę pierwszą uwagę, którą zgłosiło Biuro Legislacyjne, bo przyznam szczerze, że nie bardzo ją rozumiem, więc rano rozpocznę od rozmowy z panią Kaśnikowską, a dopiero później zwrócimy się o opinię. Nie chciałbym gwarantować, czy to będzie godzina 16, ale za to 15 maja będziemy mieli wolny, choć wstępnie cały dzień miał być zajęty.

Dziękuję. Kończymy na tym dzisiejsze posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 15)

